

Dr. Višnja Samardžija
IMO, Zagreb

Europa 2020:

Izazovi ekonomskog upravljanja i
značaj za zemlje kandidatkinje

Višnja Samardžija, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Višnja.Samardzija@imo.hr

Polazne osnove EU2020

- Izlazna strategija iz gospodarske krize, suočavanje s globalnim izazovima
- Kontinuitet u provedbi – nastavak Lisabonske strategije
- Novi dinamizam, jača financijska podrška, bolja koordinacija s ostalim politikama EU, bolja podjela rada
- Novi mehanizmi, instrumenti europskog ekonomskog upravljanja
- Jačanje konkurentnosti na europskoj razini

Višnja Samardžija, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Višnja.Samardzija@imo.hr

Ključni pokretači rasta

“...smart, sustainable, inclusive growth”

Inteligentni rast

- znanje, inovacije, digitalno društvo, mladi

Održivi rast

- resursno učinkovita proizvodnja, industrijska politika, konkurentnost

Uključivi rast

- bolja participacija na tržištu rada, vještine, borba protiv siromaštva
-

Vilje Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilje.Samarčić@imo.hr

Europe 2020:

Glavni ciljevi (*“headline targets”*)

1.	Podići stopu zaposlenosti populacije starosti 20-64 sa 69% na 75%
2.	Investirati 3% GDP-a EU u R&D
3.	„ 20/20/20 “ klimatsko-energetski cilj 20% smanjenja emisija stakleničkih plinova (30% ako postoje uvjeti), 20% potrošnje energije iz obnovljivih izvora, 20% povećanje energetske efikasnosti
4.	Smanjiti broj učenika koji rano prekidaju školovanje sa 15% na ispod 10%, uz bar 40% mladih s diplomom trećeg stupnja obrazovanja
5.	Smanjiti broj osoba u riziku od siromaštva za 20 milijuna

Vilje Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilje.Samarčić@imo.hr

Europe 2020 “vodeće” inicijative (“flagship initiatives”)

1	Unija inovacija -preusmjeriti politike istraživanja, razvoja i inovacija na nove izazove društva (klimatske promjene, energetska i resursna učinkovitost, zdravlje, demografske promjene); ojačati veze u inovacijskom lancu (od istraživanja do komercijalizacije)
2	Mladost u pokretu -ojačati privlačnost europskog visokog obrazovnog sustava, podići kvalitetu obrazovanja i usavršavanja u EU, promovirati mobilnost, unaprijediti mogućnosti zapošljavanja mladih
3	Europska digitalna agenda -trajno unapređivati gospodarske i socijalne koristi na digitalnom unutarnjem tržištu (brzi i ultra brzi Internet, širokopojasni pristup, pristup većim internetskim brzinama)
4	Resursno učinkovita Europa -poduprijeti prijelaz na resursno učinkovitu, nisko-ugličnu ekonomiju, uz smanjivanje emisija CO2; unaprijediti konkurentnost i energetske sigurnost
5	Industrijska politika za globalizacijsku eru -usmjeravanje elemenata rastućeg međunarodnog vrijednosnog lanca od pristupa sirovinama ka uslugama dorade i održavanja
6	Agenda za nove vještine i poslove -stvoriti uvjete za moderniziranje tržišta rada, povećanje stope zapošljavanja i osiguranje funkcioniranja socijalnih modela
7	Europska platforma protiv siromaštva -osiguravanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije; jačanje svijesti i unapređenje temeljnih ljudskih prava osoba suočenih sa siromaštvom i socijalnom isključenosti, osiguravanje aktivnog sudjelovanja u društvu

Vilja Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilja.Samarcic@imo.hr

Nacionalni ciljevi zemalja članica, financiranje, politike...

- Ciljevi EU trebaju postati mjerljivi nacionalni ciljevi članica (umjesto pristupa “one size fits for all”)
 - Različiti prioriteti za strukturno različite zemlje članice
- Financiranje EU2020
 - EU2020 i proračun EU, višegodišnja financijska perspektiva, fondovi EU, nacionalna razina
- EU2020 i politike EU
 - kohezijska politika, CAP, ostale politike

Vilja Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilja.Samarcic@imo.hr

Podjela zadataka i odgovornosti

- Institucije EU
 - Strateško usmjeravanje - horizontalno i vertikalno
 - Godišnje praćenje provedbe i ocjena napretka temeljem indikatora (IGs)
 - Godišnji pregled rasta (Annual Growth Survey)
 - Mišljenja i preporuke
 - Policy recommendations
 - Policy "warnings"
 - Poticajne mjere

Vilja Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilja.Samarčić@imo.hr

Europe 2020 Integrated Guidelines (travanj 2010)

1.	Ensuring the quality and sustainability of public finances.
2.	Addressing macroeconomic imbalances.
3.	Reducing imbalances in the euro area.
4.	Optimising support for R&D and innovation, strengthening the knowledge triangle and unleashing the potential of the digital economy.
5.	Improving resource efficiency and reducing greenhouse gas emissions.
6.	Improving the business and consumer environment and modernising the industrial base.
7.	Increasing labour market participation and reducing structural unemployment.
8.	Developing a skilled workforce responding to labour market needs, promoting job quality and lifelong learning.
9.	Improving the performance of education and training systems at all levels and increasing participation in tertiary education.
10.	Promoting social inclusion and combating poverty.

Source: European Commission, 2010c.

Vilja Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilja.Samarčić@imo.hr

EU2020: instrumenti europskog ekonomskog upravljanja

- Politički, ekonomski i institucionalni izazovi: **ex-ante dimenzija ekonomske koordinacije i nadzora**
- Usmjeravanje politika od upravljanja krizom ka reformama koje potiču rast, **konkurentnost**, zapošljavanje i osiguravaju **održive javne financije**
- Fiskalna konsolidacija, strukturne reforme

Vilja Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilja.Samarčić@imo.hr

Instrumenti europskog ekonomskog upravljanja

- Jačanje **pravila fiskalne i proračunske discipline**
 - Jačanje nadzora nad fiskalnim politikama i koordinacije nacionalnih ekonomskih politika
- Jače usklađivanje s pravilima **Pakta o stabilnosti (SGP)**
 - Jačanje preventivne i korektivne dimenzije SGP-a
 - Proračunski deficit i javni dug EU znatno iznad dozvoljenog!
- **Eurozona**
 - Europski stabilizacijski mehanizam
 - Uspostavljanje „trajnog kriznog mehanizma (“permanent crisis mechanism”) za osiguravanje financijske stabilnosti, manje izmjene Lisabonskog ugovora
 - “Sustav ranog upozoravanja” treba uspostaviti uz već postojeći European Systemic Risk Board
 - Spremnost na eventualni budući *crisis management*
- **“Europski semestar”**

Vilja Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilja.Samarčić@imo.hr

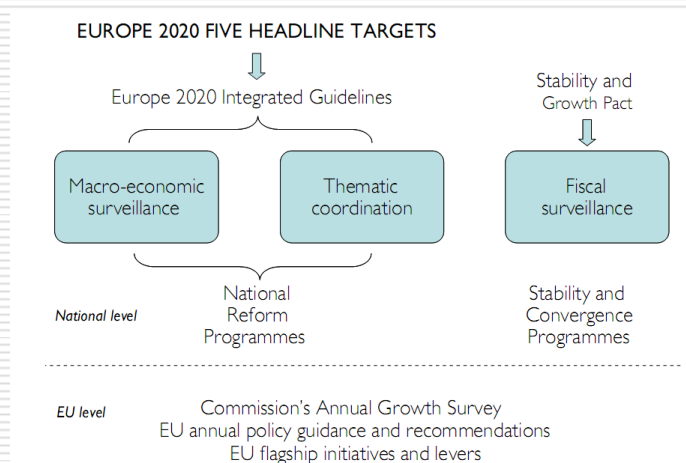
Upravljanje EU2020

- Makroekonomski nadzor
 - Makroekonomske smjernice (IG 1-3)
- Praćenje strukturnih reformi koje potiču rast
 - Inovacije, R&D, poslovno okruženje, obrazovanje, zapošljavanje, socijalna inkluzija (IG 4-10)
 - Tematska koordinacija
- Fiskalni nadzor u okviru Pakta o stabilnosti i rastu

Vilnja Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilnja.Samarčić@imo.hr

Upravljanje unutar strategije Europe 2020

Source: European Commission, 2010g.

Vilnja Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilnja.Samarčić@imo.hr

Zemlje članice - zadaci i odgovornosti

- Programi stabilnosti i konvergencije
 - Podnošenje prije usvajanja proračuna zemlje - rasprava o javnim financijama i fiskalnoj politici
 - Europski semestar
 - Nacionalni reformski programi
 - Elementi za nadzor provedbe EU2020 – po tematskim područjima
 - Regionalna i lokalna razina – provedba politika vezanih uz EU2020
 - Razmjena dobre prakse, bechmarking, networking
-

Vilja Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilja.Samarčić@imo.hr

EU2020 i zemlje kandidatkinje

- Od Lisabonske strategije do EU2020
 - Lisabonski ciljevi integrirani u ciljeve Pristupnog (Europskih) partnerstva imajući u vidu stupanj razvoja gospodarstva i integriranosti u EU
 - LS principi integrirani u EU strateške dokumente
-

Vilja Samarčić, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilja.Samarčić@imo.hr

EU2020 i zemlje kandidatkinje

- *“Europe 2020 strategy is not only relevant inside the EU, it can also offer considerable potential to candidate countries and our neighbourhood and better help anchor their own reform efforts. Expanding the area where EU rules are applied will create new opportunities for both the EU and its neighbours” (European Commission, 2010)*

Vilnja Samarčđija, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilnja.Samarčđija@imo.hr

EU2020 i zemlje kandidatkinje

- Pre-accession economic programme (PEP)
 - dio pret-pristupnog fiskalnog nadzora i koordinacije ekonomske politike
- National Strategic Reference Framework (NSRF)
- Joint Inclusion Memorandum (JIM)
- Joint Assessment Programme (JAP)

Vilnja Samarčđija, Ph D, Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilnja.Samarčđija@imo.hr

Značaj provedbenih mehanizama EU2020 za Hrvatsku u razdoblju pristupanja

- EU2020 katalizator reformi u EU i Hrvatskoj
 - Pristup iz perspektive budućeg članstva u EU
 - Identificiranje vlastitih prioriteta; identificiranje ciljeva na pojedinim područjima
 - Usvajanje dobre prakse drugih zemalja
 - Strateški dokumenti, *policy paperi*, akcijski planovi, **provedba**
 - Unapređivanje sustava prikupljanja i praćenja kvalitativnih i kvantitativnih indikatora, usklađenih sa strukturnim indikatorima EU (EUROSTAT)
 - Izgradnja administrativnih i apsorpcijskih kapaciteta za korištenje EU programa i fondova
 - Unapređivanje prakse sudjelovanje u provedbenim mehanizmima
-

Vilje Štamburčić, Ph.D., Institute for International Relations, 1000 Zagreb, Croatia
E-mail: Vilje.Shtamburcic@imo.hr